

Discurs de **Josep Sánchez Llibre**
president de Foment del Treball

Assemblea General, 12 de maig de 2025

Benvolgudes i benvolguts,

En la darrera Assemblea General de Foment del 6 de maig de 2024 vàrem avaluar el nostre full de ruta i ens vam posar noves fites, que crec que les hem anat assolint, amb l'ajuda de tots, i us ho vull agrair.

Començo donant les gràcies, a tots els membres de la Junta, als vicepresidents, als membres d'òrgans assessors, al treball de les nostres comissions i també a tot el personal de la casa que fa de Foment una organització que no va de dalt a baix, si no que és transversal i que arriba a tot arreu gràcies a tots vosaltres. Gràcies.

És moment de fer balanç i també de comprovar si el nostre full de ruta va ben dirigit, si ens guia el far adequat o si hem de corregir els objectius.

Nosaltres tenim un objectiu principal: la defensa de l'empresa i de la figura de l'empresari. Creiem en el paper que té l'empresa en la creació de riquesa i benestar, i per tant de contribuir a disminuir les desigualtats socials.

L'empresari és un actor social dinamitzador i propositiu, i no ens cansarem de dir-ho i defensarem els nostres posicionaments contra eslògans i certes proclames buides.

L'enyorat José Maria Gay de Liébana deia que "L'empresari és qui assumeix riscos, crea ocupació i genera riquesa. Sense empresaris no hi ha progrés possible".

Per mi és un orgull com a 83è President de Foment de Treball explicar que som una de les organitzacions empresarials més antigues d'Europa amb 254 anys d'història.

Representem:

- 75% del PIB privat català
- 18% PIB privat espanyol
- 260.000 empreses
- 20 organitzacions territorials independents confederades a Foment
- 110 sectors econòmics

On estan representats:

Startups, autònoms, micros, petites, mitjanes i grans companyies. Tots hi som. I per això m'agrada dir, perquè ho penso i perquè és una realitat, que Foment és la Casa Gran de l'Empresariat Català.

Els empresaris som el pilar fonamental per garantir la societat del benestar i reduir les desigualtats socials. Per això sempre dic en veu alta que els empresaris també som indispensables per reforçar i consolidar la democràcia.

En definitiva, que els empresaris tenim ànima social i sempre som part de la solució i mai el problema.

I permeteu-me una altra cita, d'una persona molt estimada, com Isak Andic que va dir que "l'empresa ha de ser útil a la societat. Si no ho és, no té sentit la seva existència".

Som útils i som referents. Que no se us obliidi, ni a vosaltres aquí, ni a ningú a fora.

En aquests darrers anys, aquesta presidència i aquesta junta, hem intensificat el compromís amb la sostenibilitat i amb la transició energètica. Som conscients que la digitalització i la innovació tecnològica són la palanca de transformació més poderosa que tenim. Estem construint espais de diàleg permanent perquè les empreses tecnològiques pugueu traslladar les vostres propostes i necessitats al conjunt de la societat.

Avui, més que mai, Foment és un lobby empresarial amb sensibilitat social al servei de les empreses, amb una visió global i un compromís local.

Ja sabeu que defenso que és més important el salari que el dividend. Un empresari compromès pensa més en l'endemà que en el benefici immediat. Aquesta mirada a llarg termini és clau per afrontar els grans reptes socials i ambientals. L'empresa no és només un negoci: és una responsabilitat envers el territori i la seva gent. Quan l'empresa creix amb valors, el país avança amb justícia.

El teixit empresarial català és, des de fa dècades, la força motriu del nostre país. I ho és no només pel que aporta al PIB, sinó perquè vertebrava el territori, fixa població, crea llocs de treball de qualitat i dona sentit a la paraula oportunitat.

Les empreses catalanes generem més del 80% de l'ocupació privada del país i representem prop del 87% del valor afegit brut de l'economia catalana. Sense empresa no hi ha xarxa de seguretat social, som la columna vertebral de la societat. I sense nosaltres no hi hauria capacitat de reacció ni de recuperació davant de cap crisi.

Reivindiquem, no, EXIGIM, respecte per la figura de l'empresari. Amb orgull i amb determinació diguem que som empresaris. Perquè sense empresa no hi ha progrés. I sense empresaris, no hi ha futur. I per això és fonamental que se'ns escolti i també que ens fem escoltar.

Els nostres objectius per 2025:

1. **QUE CATALUNYA RECUPERI EL LIDERATGE DE LA POLÍTICA ECONÒMICA D'ESPANYA, QUE CATALUNYA SIGUI LA LOCOMOTORA ECONÒMICA ESPANYOLA.**

Coincidim plenament amb l'objectiu del President Illa, però discrepem amb els mecanismes per aconseguir-ho.

L'economia catalana ha mostrat un comportament sòlid i diversificat. Segons l'Idescat, el PIB de Catalunya va créixer un 3,6% l'any 2024, assolint els 316.728 milions d'euros. Aquest increment supera el creixement de l'economia espanyola (3,2%) i es posiciona molt per sobre de la mitjana de la Unió Europea (0,8%). A banda, les perspectives per al 2025 continuen sent positives, amb previsions que oscil·len entre el 2,2% i el 3%. Catalunya manté una posició exportadora robusta, amb sectors com l'automoció, la química, els serveis intensius en coneixement i l'alimentació guanyant pes.

La inversió estrangera productiva s'ha mantingut en nivells positius, amb Barcelona reforçant-se com a pol d'atracció en sectors com les tecnologies de la salut, les startups digitals i els serveis globals. Tanmateix, la competència amb altres hubs europeus obliga a continuar apostant per polítiques actives d'ecosistema, talent i infraestructures.

El 2024, el mercat laboral català va mostrar signes de millora, però encara arrossega desequilibris estructurals. La taxa d'atur va tancar l'any 2024 en un 7'9%, 1,3 punts menys que l'any anterior. mitjana es va situar en el 8,9% , una xifra que continua sent elevada per a una economia amb creixement sostingut. Al quart trimestre hi havia encara 329.300 persones desocupades, amb especial incidència en col·lectius vulnerables.

I sobre l'ocupació cal tractar temes rellevants. Per una banda, la manca de personal qualificat que pateixen la majoria sectors, i per l'altra, i ben relacionat; la Formació.

Des de Foment del Treball, defensem amb fermesa una estratègia de formació que respongui a les necessitats reals del nostre teixit empresarial. La desconexió entre el sistema educatiu i el mercat laboral continua sent un repte estructural i veiem moviments, però cal seguir avançant. Per això, reclamem un impuls decidit a la Formació

Professional i la Formació Dual, com a vies eficaces per reduir l'atur juvenil i generar talent qualificat.

La transformació tecnològica i la transició verda exigeixen treballadors formats i capacitats per adaptar-se als canvis. Cal una oferta de formació contínua més àgil, connectada amb les empreses i amb capacitat de resposta immediata. Nosaltres hi som, i seguirem allargant la mà a tots els que s'hi vulguin sumar.

2. REBUIG FRONTAL A LES 35.7 HORES IMPOSADES PER LLEI I DEFENSA A ULTRANÇA DE LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA.

Probablement aquest sigui l'error econòmic més greu des de la perspectiva legislativa, comès pel Govern de Pedro Sánchez (a instancies de la Vicepresidenta Yolanda Díaz) en aquests 46 anys de democràcia.

- Creiem que és un atac directe, no solament a la productivitat, sinó contra els interessos dels treballadors que no aspiren a treballar menys sinó a guanyar més.
- Tindrà un increment de cost laboral del 7%.
- Tindrà un cost per les empreses espanyoles de 23.000 milions d'euros.
- Dinamita el diàleg social.
- A la Unió Europea, excepte Bèlgica i França en tots els països els màxim d'hores està entre 40 hores a Itàlia i 48 hores a Alemanya, Holanda, Irlanda i Dinamarca.
- Foment no està en contra de la reducció horària: Està en contra de la imposició per llei. I sempre a favor de la negociació col·lectiva (Per exemple: el 30% dels convenis signats a Catalunya en el darrer any està per sota de les 37,5 hores).
- Hem d'afegir l'absentisme laboral a Espanya, que representa el 3.1% PIB, 37.000 milions d'euros, i és un dels problemes més greus que tenen les nostres empreses. Tenim un panorama bastant decebedor.
- Per aquest motiu des de Foment, amb la complicitat de la CEOE des de fa molts mesos estem en contacte amb tots els Grups Parlamentaris del Congrés dels Diputats per intentar que no prosperi aquesta iniciativa.
- De moment ja hem guanyat un any, la vicepresidenta volia que ja fos efectiva el 2025 i això no serà possible.

3. RETORN DE LES EMPRESES

Aquest era un dels objectius rellevants de la nostra candidatura 2018.

Hem de reconèixer que l'arribada del President Illa a la Generalitat ha contribuït a la creació d'un clima de normalitat política i de confiança empresarial que ha donat com a resultat que empreses rellevants que varen marxar hagin tornat: Molins, Fundació La Caixa, Criteria, Banc Sabadell etc.

Aquí Foment modestament també hem aportat la nostra influència.

Només puc anunciar que en vindran moltes més.

4. FOMENT APOSTA PER LA FISCALITAT COMPTETITIVA, DEFENSA DE LA PROPIETAT PRIVADA I UN GRAN IMPULS DE LA POLÍTICA DE HABITATGE I ACCÉS A L'HABITATGE AMB COL·LABORACIÓ PÚBLICO/PRIVADA.

- És veritat que des de Foment hem reaccionat amb molta duresa per l'increment de la Pressió Fiscal del Govern de la Generalitat amb temes de turisme i habitatge i la modificació dels contractes temporals, però això no vol dir que hem trencat els ponts de diàleg, sinó tot el contrari.
- A Foment sempre estarem oberts als acords per buscar solucions a les nostres empreses i per afavorir la seva competitivitat i contribuir a reduir les desigualtats socials.
- Vàrem dir, quan va arribar el President Illa, que podíem acceptar, donades les circumstàncies, que no baixés el impostos d'entrada el primer any i vàrem entendre que no els apujaria....
- Ha passat el contrari, que la influència dels seus socis d'investidura ERC i Comuns, als que també si ha afegit la CUP, han plantejat un increment de l'Impost de Transmissions Patrimonials (ITP) entre el 20% i el 100% en determinats casos.
- També han plantejat un increment del 100% de la Taxa Turística i a més a més una intervenció en els preus dels lloguers temporals, que no deixa de ser una socialització de la propietat privada mai vista des de la recuperació de la democràcia a Espanya, que va en direcció contrària a incrementar l'oferta de l'habitatge.
- Són mesures que van en direcció del decreixement i ho rebutgem frontalment.

- Amb aquestes circumstàncies entendreu que no ens hagin tremolat les cames i que haguem alçat la veu, amb educació i modèstia, per defensar els nostres interessos.
- També dir-vos que començarem la negociació amb tots els grups parlamentaris, també amb el PSC, la propera setmana per intentar buscar solucions més transversals en les que es prenguin en consideració les propostes dels sectors afectats i dels interessos de Foment. Aquestes negociacions les liderarà en Valentí Pich (President Comissió d'Economia i Fiscalitat), en Xavier Vilajoana (President APCE) i altres membres de Foment com en Salvador Guillermo i en Benet Maimí.
- També anunciar-vos que començarem aquesta setmana la negociació amb l'Alcalde Collboni i diferents Grups Municipals, per canviar l'ordenança que obliga des del 2018 (en època de l'alcalde Colau) per construir o rehabilitar el 30% de l'habitatge social que ha estat un autèntic fracàs fins avui. Es tracta de buscar solucions compensatòries que incrementin a Barcelona i Catalunya l'habitatge assequible, l'habitatge de protecció oficial i més oferta per l'accés a l'habitatge.
- Realment si hi ha un problema d'habitatge a Catalunya, és perquè hi ha una gran responsabilitat de les Administracions Públiques les que sempre els és més fàcil traslladar responsabilitats sempre als privats (promotors i constructors).

Crec que hi ha un gran problema d'excés de fiscalitat, d'inseguretat jurídica i d'ineficiència de les Administracions Públiques:

- a.- Problema d'excés de fiscalitat. El 25% del preu final de l'habitatge són impostos.
- b.- Problema d'inseguretat jurídica. En els últims 10 anys s'han aprovat 47 modificacions normatives.
- c.- Ineficiència i ineficàcia de les Administracions Públiques: es triguen 15 anys per adequar modificacions administratives per posar sol públic a disposició de construir habitatges.

Casos lamentables com el viscut a Barcelona amb la Casa Orsola no fan preveure res de bo, si no una deriva populista i infantilitzadora que ni fa un bon diagnòstic ni aporta cap solució.

- Des de Foment sempre hem defensat una fiscalitat competitiva, tenim el Llibre Verd sobre aquesta qüestió i ha estat àmpliament explicat durant aquests anys, només voldria fer una menció explícita a l'IMPOST de PATRIMONI.
- Des de Foment sempre hem manifestat que Impost Patrimoni és injust i confiscatori, que no existeix en cap país desenvolupat, i

que entenem que hauria de desaparèixer de la legislació fiscal espanyola. Ho estem intentant directa i indirectament a través de l'Audiència Nacional perquè finalment sigui el Tribunal Constitucional el que dictami sobre la inconstitucionalitat.

- Però mentre això no arribi sí que li demanem al Partit Popular, ja que el Sr Feijoo va manifestar a la reunió del Cercle d'Economia que si ell arribés a la Moncloa el derogaria; que presenti aquesta iniciativa per derogar l'Impost de Patrimoni al Congrés de Diputats el més ràpidament possible, perquè aquesta legislació es pugui derogar ràpidament.

Foment fa temps que ve reclamant una fiscalitat competitiva. En aquest sentit hem publicat diversos estudis que indiquen camins per millorar la fiscalitat. En tot cas, hi ha una màxima que demano als governs que la tinguin present "no es pot seguir incrementant la pressió fiscal sense reduir la despesa corrent de les administracions públiques. Estem al límit del que és suportable fiscalment". Ho he dit algun cop: vivim en un infern fiscal.

5. ENERGIES RENOVABLES/NUCLEARS.

- Començo dient el que vaig dir el dia 29 d'abril, a Madrid el dia després de l'apagada, que va deixar a les fosques la Península Ibèrica. Sincerament crec que el Debat de les nuclears s'hauria d'haver acabat en el sentit d'aconseguir un consens al Congrés del Diputats de les forces polítiques, per ampliar cicle de producció de les Centrals Nuclears almenys durant 10 anys perquè són una energia de suport a les renovables amb l'objectiu d'aconseguir la neutralitat climàtica al 2050.

Vull ser molt taxatiu: Apostem per una transició energètica a fonts renovables. Però volem basar-la en la tecnologia i no en la ideologia.

El debat polític que hem viscut sobre les causes de l'apagada elèctrica de fa unes setmanes ens ha deixat preocupat, per l'extrema politització i *ideologització* del debat sobre l'energia.

La nostra principal prioritat és garantir el subministrament energètic per a les indústries, comerços, serveis i per tota la ciutadania. **CAL GARANTIR EL SUBMINISTRAMENT ENERGÈTIC.**

L'apagada que va patir la Península Ibèrica el passat 28 d'abril mereix certes consideracions.

- Cal més informació durant les emergències. Està clar que hi ha moments en els que no es poden saber les causes, però sí que s'ha de comunicar que s'està fent per recuperar la normalitat. No valen apagades informatives. Volem saber què ha passat.

- Passades dues setmanes ja és hora de que es parli a les empreses com a adults. Cal ja una resposta institucional amb mesures clares, urgents i reparadores per a les empreses afectades.
- És imperativa la posada en marxa d'un protocol preventiu i de resposta empresarial per evitar que situacions com aquesta quedin impunes i sense cobertura.
- Com sempre, estem disposats a ajudar en tot moment i en tots els processos. Aquesta actitud hauria de ser general i per això demanem un Pacte d'Estat sobre l'Energia.

A banda, des de Foment hem reclamat sempre una transició energètica industrial. La indústria gran consumidora d'energia tèrmica, per produir calor i vapor, i que no pot electrificar les seves fonts d'energia necessita una aposta clara de les administracions pel foment dels gasos renovables: des del biogàs i biometà al gas sintètic produït de residus o l'hidrogen.

Espanya té un potencial enorme en la generació de gasos renovables que no estem aprofitant i que ens genera pèrdua de competitivitat. Enlloc d'exportar energia, podríem importar inversions i indústria oferint una energia competitiva.

I en aquest àmbit de l'energia tèrmica vull exigir d'una vegada una aposta clara i ferma per la cogeneració, font de generació tèrmica amb una incidència real i directe en la competitivitat de les empreses.

Aquests darrers dies hem sentit a parlar molt d'energia elèctrica, de renovables, de nuclears, de xarxes... Evidentment som partidaris a que l'energia elèctrica sigui produïda per fonts renovables. Però cal garantir el subministrament.

La situació a Catalunya és diferent de la resta de l'Estat. La penetració de l'energia fotovoltaica i eòlica a Catalunya no arriba al 10%. Hem perdut la cursa de les renovables.

És impossible que el 2030 podem assolir els objectius marcats pel Govern. IMPOSSIBLE. En els darrers 10 anys hem instal·lat 24 Megawatts/any. Per assolir els objectius hauríem d'instal·lar 1.500 Megawatts cada any. IMPOSSIBLE.

La posició de l'actual Govern de la Generalitat i dels partits que li donen suport és contrària a les línies d'interconnexió i contrària al manteniment del cicle productiu de les nuclears.

Actualment, la generació nuclear representa el 58% de l'energia elèctrica a Catalunya. Amb la desconexió nuclear, sense construcció de noves interconnexions i sense poder suplir la demanda amb renovables, com podem garantir el subministrament a la indústria i la

ciutadania? Com podrem aprofundir en la descarbonització i la reducció d'emissions?

Considerem imprescindible per garantir el subministrament energètic, per avançar en la descarbonització i per mantenir uns preus competitius **L'ALLARGAMENT DEL CICLE PRODUCTIU DE LES CENTRALS NUCLEARS.** Catalunya no pot prescindir de l'energia nuclear. Energia que no és emissiva. El Govern català ha de fer sentir la seva força a Madrid per mantenir el subministrament energètic a Catalunya, sinó seran responsables de l'apagada energètica a Catalunya.

Cal una rebaixa en la fiscalitat energètica. Ho demana la Comissió Europea. Espanya és l'únic Estat europeu que manté l'impost a la generació d'energia elèctrica. En el preu del MW nuclear un 41% són impostos. Quan el president del Govern diu que l'energia nuclear no és competitiva no diu que ho és pel cost fiscal que li posa ell. Quan diu que el l'energia a Espanya és més barata que a Europa diu una certesa... fins que hi posa la fiscalitat, que l'encareix més que als nostres veïns més propers.

En el debat energètic ens cal menys ideologia i més tecnologia.

6. INFRAESTRUCTURES.AMPLIACIÓ AEROPORT JOSEP TARRADELLAS

- Des de Foment pensem que estem en un moment clau perquè Catalunya recuperi el lideratge internacional com a pol d'atracció global des de la perspectiva econòmica amb espais econòmics multisectorials.
- Per aquest motiu pensem que el President de la Generalitat, ha de anunciar oficialment ja, sense esperar més, l'ampliació de l'aeroport del Prat i que doni resposta ja a la Comissió Europea a la carta d'emplaçament elaborant un pla de gestió que la mateixa està reclamant des de fa 4 anys.
- Sense l'ampliació de l'aeroport, Catalunya perdrà connectivitat internacional i entrarem en una fase decreixement, que tant defensava la Sra. Colau.
- Amb aquest apartat no hem d'oblidar el dèficit d'infraestructures de 42.000 milions d'euros en el darrers 15 anys que l'hem de reduir, perquè és un fre per la competitivitat de Catalunya.
- Tampoc totes aquelles qüestions que fan referència a la mobilitat ferroviària, al transport de mercaderies, a la xarxa viària i de seguretat amb l'abastament hídric

7. REINDUSTRIALITZACIÓ EUROPEA PER FER FRONT A LA PÒLÍTICA ARANZELÀRIA DE TRUMP

Hem de treballar perquè Catalunya arribi al 2030 amb un pes de la indústria en el PIB superior a l'actual.

Aquest clima de conjuntura mundial per la política aranzelària de TRUMP, planteja una desconfiança global que el FMI ja ha alertat que és el pitjor que pot passar:

- a. Les empreses no inverteixen
- b. Les famílies prefereixen estalviar que no invertir
- c. S'endureixen les condicions les financeres
- d. S'incrementa la volatilitat dels mercats

El secretari del Tresor d'EEUU Scott Bessent, ja ha reconegut que l'actual barrera aranzelària del 145% Xina i de EEUU del 125% no és sostenible. Avui tenim notícies de que la Xina i els Estats Units han arribat a un acord per posar en pausa aquesta guerra comercial i arribar a pactes que serien bons per tothom. Vaig recomanar prudència, i ho segueixo recomanant.

Trump de moment ha normalitzat:

- 10% Aranzels per tot el món
- 25% Acer i Alumini
- 25% Automòbils

Aquesta política suposa per EEUU un increment del preu, increment de la inflació i la possibilitat de recessió. És urgent pactar un acord estable i equilibrat entre la UE i EEUU

Les polítiques de Trump haurien d'accelerar que la UE posi en marxa el gran programa de reindustrialització i de mercat únic financer/tecnològic /energètic i de telecomunicacions.

POSICIONAMENT DE FOMENT DAVANT DE L'OPA HOSTIL DEL BBVA AL SABADELL

- Des de Foment hem plantejat que si prosperés l'OPA hostil, suposaria una pèrdua per les PIMES del voltant de 70.000 milions d'euros.
- Per aquest motiu, ja vàrem demanar al President Pedro Sánchez que paralitzés aquesta OPA hostil.

Per acabar, voldria compartir amb vosaltres unes reflexions al voltant de la conjuntura global que estem vivint.

És evident que el món està sacsejat en molts sentits: guerra d'Ucraïna, ara Índia i Pakistan i altres conflictes bèl·lics a Àfrica als que no prestem atenció, però existeixen. I de fons, una guerra tecnològica comercial

entre Xina i Estats Units. I Europa, entretinguda en les seves lluites internes i perdent influència i poder en el món.

Abans de les darreres eleccions europees i de l'arribada de Trump, vàrem conèixer els informes Draghi i Letta sobre que cal fer per posar a la Unió Europea en condicions de competir en aquest món.

Aquests informes posaven deures a la Unió Europea i als Estats membres per reindustrialitzar-se i millorar la seva productivitat.

De moment, no s'ha fet res. A Europa esperant al nou Govern – que ja tenim – i als Estats membres tampoc, ja que segueixen immersos en els seus temes interns.

L'excés de regulació, que Letta pronostica que perjudica, i molt, als sectors industrials europeus, segueix sense cap fre produint normes constants. Un exemple molt clar fa referència a la Intel·ligència Artificial. A Europa ja tenim normes regulatòries sobre la IA, i no tenim IA, mentre que EEUU produeix molta IA i no té cap regulació. Controlem molt i produïm cada cop menys.

Procuo no ser catastrofista, em limito a descriure la realitat.

Tots els Estats membres de la Unió Europea tenim un deute públic desmesurat i cada any aprovem pressupostos (en els països que els aproven) que permeten dèficit públic. És evident que aquesta manera de produir no pot durar tota la vida. Anar finançant dèficits públics a càrrec de més endeutament és insostenible.

Si parlem d'Espanya, observem amb preocupació com la política s'entreté amb debats que fugen dels problemes reals de fons. Seguin incrementant la pressió fiscal sense veure el més mínim esforç de racionalitzar i reducció de la despesa pública i veurem com és el sector públic qui crea més llocs de treball, per damunt de l'economia productiva.

En les darreres jornades del Cercle d'Economia, Luca de Meo, President de Renault i bon amic d'aquesta casa, va afirmar després de descriure la problemàtica d'Europa en aquest món global, que el problema més greu de la Unió Europea era la pèrdua constant de poder adquisitiu de les classes mitjanes. Aquesta afirmació fa pensar, i molt. Un país on la gent no es guanya la vida està condemnat a la mediocritat.

Necessitem que la política i els Governs facin la seva feina enlloc d'enrocar-se defugint els acords necessaris perquè el país recuperi la seva confiança.

Quan no aprovar pressupostos es converteix en pràctica habitual, hem de dir clarament que estem davant d'un fracàs de la política. Cadascú que assumeixi la seva part de responsabilitat.

Retornant a l'afirmació de Luca de Meo, l'Institut d'Estudis Estratègics de Foment, el nostre Think Tank, ha estat durant tot l'any 2024 i el que portem del 2025, fent un cicle de debats titulat "Creixement empresarial i bons llocs de treball" precisament per abordar i fer propostes en la línia de l'afirmació a la qual he fet esment.

En aquests debats hi han participat molts i diversos experts, que faciliten que Foment emeti opinions constructives sobre qüestions fonamentals per la nostra societat.

No interpreteu aquestes reflexions com a diagnòstic negatiu, he intentat descriure la realitat, concretar els problemes que ens afecten i demanar responsabilitat col·lectiva. Aquesta casa es distingeix per guanyar el present i proposar mesures positives per guanyar el futur.

Acabo, ara sí. Permeteu-me però que faci una referència sobre el Papa Lleó XIV. El Papa Lleó XIII va escriure una de les Encícliques més importants de la història de l'Església, la RERUM NOVARUM, on definia la doctrina social de l'Església. Aquesta encíclica va ser la font d'inspiració més important per la generació de polítics que va fer possible el gran pacte social que va fer Europa després de la segona guerra mundial. Aquest pacte ha estat determinant per consolidar el millor espai polític i social que ha existit al món, i que ha quedat esberlat per la crisi de 2008. Llegir bé la història pot ajudar-nos a recuperar els valors que han fet d'Europa un espai de pau i justícia social. Que el nou Papa hagi escollit el nom de Lleó és un bon auguri.

Foment continuarà alçant la veu allí on faci falta. En defensa de les empreses, del territori i d'un model de progrés que posi en valor la llibertat d'empresa, la seguretat jurídica i el compromís amb Europa. Compteu amb nosaltres, perquè nosaltres comptem amb vosaltres.

Moltes gràcies.